

LA/Petri Jääskinen/aok

27.6.1986

1

Opastinsilta 7
Semaförbron

00520 HELSINKI
HELSINGFORS

Puhelin
Telefon (90) 1511

... Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRING AV 8 OCH 10 §§ StPL

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om ändring av 8 och 10 §§ lagen om statens pensioner samt vissa därtill anslutna lagar.

StPL föreslås bli ändrad så, att en person som övergått från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet eller annat offentligt pensionssystem kan få ålderspension enligt statens pensionssystem från samma tidpunkt som han har beviljats ålderspension enligt det kommunala pensionssystemet eller annat offentligt pensionssystem. Vidare föreslås att hans rätt till pension för den anställning i statstjänst som han haft före övergången skall omfatta tilläggs-pensionsskydd om han har beviljats ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension med tilläggs-pensionsskydd enligt något av de ovan avsedda andra offentliga pensionssystemen.

Avsikten är att ändringarna skall träda i kraft så snart riksdagen har antagit dem.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 8 och 10 §§ lagen om statens pensioner samt vissa därtill anslutna lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Lagen om statens pensioner föreslås bli ändrad så, att en person som övergått från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet eller annat offentligt pensionssystem kan få ålderspension enligt statens pensionssystem från samma tidpunkt som han har beviljats ålderspension enligt det kommunala pensionssystemet eller annat offentligt pensionssystem. Vidare föreslås att hans rätt till pension för den

anställning i statstjänst som han haft före övergången skall omfatta tilläggspensionsskydd om han har beviljats ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension med tilläggspensionsskydd enligt något av de ovan avsedda andra offentliga pensionssystemen.

Avsikten är att ändringarna skall träda i kraft så snart riksdagen har antagit dem.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Övergångssituationer

Övergång från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet och vice versa har skett och sker fortfarande på många olika sätt. I det följande granskas sådana övergångssituationer.

Under de senaste decennierna har i synnerhet inom undervisningsväsendets, hälsovårdens, yrkesutbildningens och det samhällsliga utbildningsarbetets områden talrika uppgifter som handhåfts av statliga inrättningar överförts på kommunerna. Sådana administrativa arrangemang har inneburit att statliga inrättningar som är arbetsgivare övergått i kommunernas ägo. Att en inrättning har bytt ägare har för dess personal inneburit att den överförts från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet. I några fall har situationen varit den omvända. I ifrågakommande situationer har de frågor som rör

personalens pensionsrättsliga ställning i allmänhet reglerats genom en separat lag.

En ändamålsenlig skötsel av den verksamhet som omorganiserades i samband med grundskolereformen förutsatte att lärare vid folkskolan och grundskolan i samband med reformen blev tjänstemän inom den kommunala skolförvaltningen, t.ex. direktörer och sekreterare för skolväsendet. I samma sammanhang förflyttades kanslipersonal som varit i statens eller privata läroverks tjänst till kommunernas skolkanslier. Sådana förflyttningar innebar samtidigt för personerna i fråga att de överfördes från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet. Motsvarande överföringar sker fortfarande. För närvarande arbetar omkring 300 personer, som tidigare haft till statens pensionssystem hörande anställning inom skolväsendet, som skoldirektörer och skolsekreterare och 150 sådana personer i andra administrativa uppgifter vid skolkanslierna.

I samband med automatiseringen av telefontrafiken 1959—1980 förflyttades omkring 400

telefonister som varit i statens tjänst till kommunernas hälsovårds- och kretsalarmeringscentraler, emedan deras uppgifter vid post- och televerket upphörde.

Enligt lagen om besättning av vissa tjänster och befattningar i samband med mellanstadierformen (819/81) kan en person som är anställd vid ett gymnasium eller vid en läroanstalt som anordnar grundläggande yrkesutbildning överföras t.ex. från en statlig till en kommunal läroanstalt om hans tjänst har indragits i samband med skolreformen. Om det härvid är fråga om överföring från anställning i statstjänst till anställning t.ex. vid en kommunal läroanstalt som anordnar grundläggande yrkesutbildning innebär detta även överföring från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet.

Övergång från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet kan även ske t.ex. så, att en statlig inrättning upphör med sin verksamhet och en kommun inrättar en motsvarande inrättning och därvid tar den statliga inrättningens personal i sin tjänst. I själva verket är det även i detta fall fråga om att verksamheten övertas av en ny ägare.

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om yrkesläroanstalter och därtill ansluten lagstiftning (reg.prop. nr 15/1986 rd.). Avsikten därmed är att samla och förnya stadgandena om yrkesläroanstalter såväl administrativt som undervisningsmässigt. I samband med reformen överförs rektorerna och lärarna vid de kommunala läroanstalterna för lantbruk, huslig ekonomi och hemslöjd räknat från 1.1.1987 från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet. I propositionen ingår inga särskilda stadganden i vilka överföringens inverkan på ifrågavarande personals pensionsrättsliga ställning skulle ha beaktats. I propositionen ingår även stadganden om överlåtelse av yrkesläroanstalter. På detta sätt kan till exempel en statlig yrkesläroanstalt ombildas till en kommunal yrkesläroanstalt så, att statsrådet överför rätten att upprätthålla läroanstalten och äganderätten till den till kommun eller kommunalförbund. Å andra sidan kan en kommunal yrkesläroanstalt övertas av staten genom avtalsförfarande. Sådana ombyten av upprätthållare innebär att läroanstalternas personal överförs från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet eller vice versa.

Stadgandena om tjänsteinnehavarnas vid grundskolan rättsliga ställning revideras som bäst

i samband med revisionen av tjänstemannalags-tiftningen. I grundskolelagen föreslås ett stadgande bli intaget om förflyttning av ordinarie tjänsteinnehavare från anställning vid grundskola till anställning vid annan kommunal läroanstalt eller till annan lämplig kommunal tjänst. En sådan förflyttning innebär för personen i fråga övergång från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet.

Övergång från ett pensionssystem till ett annat sker även på vederbörandes eget initiativ. Orsaken till sådan övergång från anställning som omfattas av statens pensionssystem till kommunal anställning eller vice versa kan vara avsevärt eller önskan att av någon annan orsak byta arbetsplats. I framtiden kommer övergång från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet eller vice versa fortfarande att ske såväl till följd av olika administrativa arrangemang som på eget initiativ. Även övergång till eller från andra offentliga pensionssystem sker, även om de fallen är färre till antalet.

1.2. Inverkan av övergång på pensionsskyddet

Statens pensionssystem och det kommunala pensionssystemet är självständiga i förhållande till varandra. Vartdera pensionssystemet ger pension för den tjänstgöringstid under vilken förmånstagaren har hört till ifrågavarande pensionssystem. Övergång från statsanställning till anställning hos kommun innebär sålunda för statens pensionssystemets vidkommande enbart avgång från statstjänst. Inom det kommunala pensionssystemet har åter vederbörandes tidigare anställning i statstjänst ingen betydelse, utan det kommunala anställningsförhållandet anses börja vid den tidpunkt då han övergår i kommunens tjänst. Övergång från anställning som omfattas av statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet före pensionsåldern utan att vederbörande återvänder till statens pensionssystem innebär för förmånstagaren att han får ålderspension enligt lagen om statens pensioner (280/66; StPL) på grund av den anställning som omfattas av statens pensionssystem först när han fyllt 65 år. Om han i stället hade fortsatt i statsanställning fram till pensionsåldern, skulle han ha fått pensionen vid den allmänna pensionsåldern av 63 år eller vid ännu lägre särskild pensionsålder.

Den allmänna pensionsåldern enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och

arbetstagare (202/64; KTAPL) är 63 år liksom också hos staten. En del av dem som omfattas av KTAPL har en lägre pensionsålder. I kommunernas tjänstestadgor är det oftast bestämt att tjänsteinnehavares avgångsålder är densamma som pensionsåldern, eller i allmänhet 63 år. I fråga om personalen i arbetsförhållande är detsamma i allmänhet bestämt i kollektivavtalen. I de flesta fall är det inte möjligt att fortsätta i kommunens tjänst efter det att pensionsåldern uppnåtts. Detta innebär att förmånstagaren då han pensioneras från kommunal tjänst innan han fyllt 65 år får enbart KTAPL-pension. Den StPL-pension som han intjänat i tidigare statsanställning får han däremot först vid 65 års ålder. Förmånstagaren kan få reda sig enbart med den kommunala pensionen tills han fyller 65 år. Om den anställning som inom det kommunala pensionssystemet får räknas som pensionstid utgör endast några få år kan KTAPL-pensionen vara rätt liten.

Då förmånstagaren före pensionsåldern övergått från statsanställning till anställning som omfattas av det kommunala pensionssystemet eller något annat offentligt pensionssystem har han för statsanställningen rätt endast till grundpensionsskydd men inte till tilläggs-pensionsskydd, som han hade haft om han hade pensionerats direkt från statstjänst. Vid grundpensionsskydd är beloppet av pensionen mindre än vid tilläggs-pensionsskydd och tjänstgöringstid före 1.1.1967 räknas som pensionstid i betydligt mera begränsad omfattning än vid tilläggs-pensionsskydd.

1.3. Missförhållanden i nuläget

Det måste anses som en brist i de nu gällande pensionsföreskrifterna att en person som övergått från anställning som omfattas av statens pensionssystem till anställning som omfattas av det kommunala pensionssystemet inte kan få ålderspension för sin anställning i statstjänst från samma tidpunkt som han får ålderspension enligt det kommunala pensionssystemet. Även det måste anses som ett missförhållande att det pensionsskydd som intjänats i statsanställning före övergången inte bibehålls på tilläggs-pensionsskyddsnivå utan försvagas till grundpensionsskydd.

Man har i övergångssituationer försökt undvika ovan nämnda missförhållanden genom att utfärda särskilda stadganden om personalens pensionsrättsliga ställning. Sådana stadganden har

likväl inte utfärdats i samband med alla arrangemang. De gäller inte övergång på eget initiativ. Avsevärda missförhållanden förekommer även i samband med de pensionsbestämmelser som utfärdas i övergångssituationer. Dessa separata stadganden och missförhållandena i samband med dem granskas i det följande.

1.4. Om de separata lagar som stiftats i samband med ombyten av ägare

Såsom ovan i punkt 1.1. har konstaterats, innebär överföring av statsägda inrättningsuppgifter på kommuner för personalen vid inrättningarna att den överförs från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet. I den lag som stiftats om ombytet av ägare eller i en därtill ansluten separat lag har i allmänhet stadgats om rätt för personalen att välja mellan att fortfarande omfattas av pensionsskyddet enligt statens pensionssystem och att omfattas av pensionsskydd enligt det kommunala pensionssystemet så, att de har rätt att tillgodoräkna sig sin tidigare anställning i statstjänst som om den hade varit anställning som omfattas av det kommunala pensionssystemet. I vardera fallet utbetalar kommunala pensionsanstalten pensionen och uppbär hos statskontoret den del av kostnaderna för pensionsskyddet som motsvarar statsanställningen. Avsikten har varit att med avseende på personalens pensionsskydd reglera situationen som om intet ombyte av ägare hade skett.

Om förflyttad personals pensionsrättsliga ställning och överföring av statens pensionsansvar på kommunala pensionsanstalten har stadgats genom följande lagar:

— lagen om reglering av personalens ställning vid statssjukhus, som övergår till kommunalförbund för centralsjukhusdistrikt (320/65)

— lagen om reglering i vissa fall av personalens ställning vid sjukvårdsanstalter (777/66)

— lagen om överlåtelse av Etelä-Hämeen keskusammattikoulu benämnda centralyrkesskola till kommunalförbundet Hämeenlinnan seudun ammattikoulun kuntainliitto (18/72)

— lagen angående införande av folkhälsolagen (67/72)

— lagen om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (988/75)

— lagen om reglering av personalens ställning vid statlig vårdanstalt då skötseln av anstaltens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (1060/75)

— lagen om reglering av personalens ställning vid folkhälsoinstitutets regionalinstitut då skötseln av dess uppgifter övertas av kommun eller kommunalförbund (1142/83)

— lagen om ordnande av personalens ställning efter överlåtelsen av Barnmorskeinstitutets sjukhus till Helsingfors stad för att användas för en del av funktionerna vid Helsingfors stads hälsovårdscentral (1057/85).

Pensionsbestämmelser som kommer till i övergångssituationer måste kanske tillämpas ännu årtionden senare. Möjligheten att få pensionskydd enligt det tidigare pensionssystemets grunder bestäms enligt de stadganden som gällde vid tidpunkten för övergången. På grund av dessa omständigheter måste pensionsanstaltarnas personal behärska sådana pensionsbestämmelsers historia som ingår i lagar som utfärdats långt efter ombytet av ägare. De detaljerade stadgandena är i allmänhet långa och svårtolkade. Då verkställigheten av pensionskyddet ofta sköts av inrättningens nya ägares pensionssystem för vederbörandes hela offentliga anställnings vidkommande, måste två olika pensionssystem tillämpas samtidigt, vilket ger upphov till avsevärda tillämpnings- och verkställighetsproblem. Möjligheterna för personalen vid de inrättningar som bytt ägare att få uppgifter om sitt pensionskydd försämras samtidigt. Med tanke på pensionskyddets funktionsduglighet kan det inte anses ändamålsenligt att det i övergångssituationer alltid stadgas särskilt om pensionskyddet.

I ovan avsedda pensionsbestämmelser stadgas om en ersättning som den tidigare ägarens pensionssystem månatligen betalar till det system som betalar pensionen. Ersättningen betalas sålunda först när pensionen betalas. Statskontorets och kommunala pensionsanstaltens bilaterala ersättningssystem omfattar redan omkring 2 000 pensioner. Eftersom ersättningssystemet baserar sig på de enskilda pensionerna, förorsakar ändringar i antalet pensioner som betalas alltid motsvarande ändring i ersättningen och särskild uträkning av den. Detta för pensionstagaren själv osynliga expansiva system passar illa in i strävandena att rationalisera förvaltningen. Ett sådant ersättningssystem kräver en ständig ökning av statskontorets och kommunala pensionsanstaltens personal och övriga resurser.

2. De föreslagna ändringarna

De offentliga pensionssystemen kan traditionellt anses bilda ett slags helhet. De ovan relaterade missförhållanden beträffande pensionskyddet som uppstår då en förmånstagare övergår från ett offentligt pensionssystem till ett annat borde kunna avväjas oberoende av om övergången sker till följd av ombyte av ägare eller något därmed jämförligt administrativt arrangemang eller på eget initiativ. Det vore skäligt att en person som pensioneras enligt något av de ovan avsedda offentliga pensionssystemen från samma tidpunkt fick även det pensionskydd som han intjänat i tidigare anställning som omfattats av ett annat offentligt pensionssystem. Det vore även skäligt att denna i tidigare anställning intjänade pension omfattade tilläggs-pensionskydd, om han beviljas pension med tilläggs-pensionskydd enligt ett annat offentligt pensionssystem.

Med stöd av vad ovan anförts föreslås StPL bli ändrad så, att förmånstagare får rätt att erhålla ålderspension enligt StPL från samma tidpunkt som han beviljas ålderspension enligt något av de andra offentliga pensionssystem som avses ovan. Dessutom föreslås StPL bli ändrad så, att förmånstagaren får rätt att erhålla sin pension enligt StPL med tilläggs-pensionskydd om han har beviljats pension med tilläggs-pensionskydd enligt det offentliga pensionssystem till vilket han har övergått från anställning i statstjänst.

Utfärdandet av särskilda stadganden om pensionskydd i samband med ombyten av ägare kunde avskaffas, varvid verkställandet av pensionskyddet blir betydligt enklare.

De föreslagna ändringarna i lagen om statens pensioner gäller övergång från anställning som omfattas av statens pensionssystem till anställning som omfattas av det kommunala pensionssystemet. Samtliga statsanställda tjänstemän och arbetstagare omfattas av statens pensionssystem. Av statsmedel bekostas även pensionskydd enligt StPL för vissa personalgrupper som inte är statsanställda. Här avsedda grupper som omfattas av statens pensionssystem är bl.a. personalen vid de privata statsunderstödda institutioner som avses i lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel (382/69; StuPL), personalen vid vissa VALTAVA-anstalter, tjänsteinnehavarna vid grundskolor och gymnasier samt en del av personalen vid privata läroanstalter för lantbruk, huslig ekonomi och hemslöjd.

Reformen gäller även övergång från statens pensionssystem till folkpensionsanstaltens, Postbankens eller Finlands Banks pensionssystem.

3. Beredningen av ärendet

Propositionen har utarbetats vid statens delegation för pensionsärenden, i vilken även de statsanställdas centralorganisationer är representerade. Propositionen har utarbetats i samarbete med kommunala pensionsanstalten. Vid kommunala pensionsanstalten har motsvarande ändringar i kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga beretts.

4. Propositionens ekonomiska verkningar

De föreslagna ändringarna i StPL medför en ökning av statens pensionsutgifter, det första året med ca 700 000 mk det andra året med ca 1,2 milj. mk och det tredje året, då ändringen stabiliseras, samt de därpå följande åren med ca 1,5 milj. mk per år. Merkostnaderna föranleds främst av att de s.k. fribrevsålderspensioner som intjänats i anställningar som omfattas av statens pensionssystem kommer att betalas i medeltal 2,5 år tidigare än för närvarande och av att de kommer att beviljas med tilläggs-pensionsskydd.

DETALJERAD MOTIVERING

1. Lagen om statens pensioner

8 §. Enligt gällande stadganden är förutsättning för erhållande av ålderspension enligt StPL att förmånstagaren innehar en pensionstid av minst en månad, att han uppnått pensionsåldern och att anställning upphört. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så, att däri som förutsättning för erhållande av ålderspension vid en pensionsålder som är lägre än 65 år intas likadana krav beträffande tjänstgöringstiden som de som stadgas i 10 § 2 mom. StPL som förutsättning för erhållande av pension med tilläggs-pensionsskydd.

För erhållande av ålderspension vid en pensionsålder som är lägre än 65 år förutsätts sålunda enligt förslaget att förmånstagaren under de 6 månader som omedelbart föregick anställningens upphörande varit i oavbrutet fortlöpande anställning och att han under de 5 år som omedelbart föregick anställningens upphörande förvärvat en pensionstid av sammanlagt minst 3 år. Stadgandet är överensstämmande med motsvarande stadgande inom det kommunala pensionssystemet. På detta sätt förverkligas även den ursprungliga avsikten att en förutsättning för erhållande av ålderspension vid en pensionsålder som är lägre än 65 år alltid skall vara att ovan nämnda tidsvillkor uppfylls. Vid beräkningen av nämnda tider av 6 månader och 3 år beaktas enligt förslaget även tjänstgöringstid som omfattas av

andra offentliga pensionssystem som nämns i 1 mom.

Till 8 § StPL föreslås bli fogat ett nytt 5 mom., enligt vilket förmånstagare har rätt till ålderspension även om han inte har uppnått den i StPL förutsatta pensionsåldern om han på grund av tjänste- eller arbetsförhållande har erhållit ålderspension som beviljats med stöd av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare, folkpensionsanstaltens pensionsreglemente eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten, pensionsstadgan för Postbankens pensionsanstalt eller pensionsstadgan för Finlands Bank.

10 §. Förutsättning för erhållande av pension med tilläggs-pensionsskydd är enligt paragrafens 2 mom. a-punkten att förmånstagaren under de 6 månader som omedelbart föregick anställningens upphörande varit i oavbrutet fortlöpande tjänstgöring och vid dess upphörande uppnått den för tjänsten eller arbetet stadgade pensionsåldern samt att han under de 5 år som omedelbart föregick uppnåendet av denna ålder eller anställningens upphörande förvärvat en pensionstid av sammanlagt minst 3 år.

Paragrafens 2 mom. a-punkten föreslås bli ändrad så, att vid beräkningen av de tjänstgöringstider av 6 månader och 3 år som fordras för pension med tilläggs-pensionsskydd även sådan tidigare tjänstgöringstid som skall räknas som pensionstid enligt lagen om pension för kommu-

nala tjänsteinnehavare och arbetstagare, folkpensionsanstaltens pensionsreglemente eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten, pensionsstadgan för Postbankens pensionsanstalt eller pensionsstadgan för Finlands Bank beaktas.

Vidare föreslås en ny punkt c bli fogad till paragrafens 2 mom. Enligt den har förmånstagarer rätt till sådan pension enligt StPL som omfattar tilläggspensionsskydd om han med stöd av 3 kap. i kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga har beviljats ålders- eller invalidpension med tilläggspensionsskydd eller om han med stöd av folkpensionsanstaltens pensionsreglemente eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten, pensionsstadgan för Postbankens pensionsanstalt eller pensionsstadgan för Finlands Bank har beviljats sådan ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension vars belopp har uträknats med tillämpning av föreskrifter som motsvarar 10 § 2 mom. StPL.

2. Stadganden som föreslås bli upphävda

2.1. Allmänt

Ovan i punkt 1.4. uppräknas lagar genom vilka pensionsskydd som ordnats enligt statens pensionssystem har överförts att ordnas av kommunala pensionsanstalten. De har i allmänhet varit av engångskaraktär. På grund härav är det inte nödvändigt att upphäva de pensionsbestämmelser som ingår i dessa lagar. Avsikten är att dessa pensionsbestämmelser skall fortfarande tillämpas på sådana personers pensioner som förflyttats innan den i propositionen ingående lagen om ändring av 8 och 10 §§ StPL trätt i kraft.

Några av de ovan avsedda lagarna kan emellertid tillämpas även på framtida förflyttningar. De i dessa lagar ingående pensionsbestämmelser som gäller statens pensionssystem föreslås bli upphävda, emedan de stadganden som nu föreslås bli intagna i StPL ersätter dem.

2.2. Lagen om upphävande av 2 § lagen om reglering i vissa fall av personalens ställning vid sjukvårdsanstalter

Pensionsbestämmelserna i 2 § gäller personer som förflyttats till anställning hos kommun eller kommunalförbund. De föreslås bli upphävda,

emedan de stadganden som föreslås bli intagna i StPL ersätter dem. Ifrågavarande pensionsbestämmelser föreslås likväl fortfarande bli tillämpade i de fall då en person som varit anställd vid en statlig sjukvårdsanstalt förflyttats till anställning hos kommun eller kommunalförbund innan lagen trätt i kraft. På de förflyttningar som sker efter det att lagen trätt i kraft föreslås de föreslagna ändringarna i StPL bli tillämpade.

2.3. Lagen om upphävande av 3 och 4 §§ lagen om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund

2.4. Lagen om upphävande av 2 § lagen om reglering av personalens ställning vid statlig vårdanstalt då skötseln av anstaltens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund

2.5. Lagen om upphävande av 3 § lagen om reglering av personalens ställning vid folkhälsoinstitutets regionalinstitut då skötseln av dess uppgifter övertas av kommun eller kommunalförbund.

I fråga om de i punkterna 2.3.—2.5. nämnda lagförslagen hänvisas till den motivering rörande ikraftträdande och tillämpning som anförts i fråga om det i punkt 2.2. nämnda lagförslaget.

3. Ikraftträdande

De i propositionen ingående lagarna föreslås träda i kraft så snart riksdagen har antagit dem. Avsikten är att lagen om ändring av 8 och 10 §§ lagen om statens pensioner skall tillämpas på pensioner som grundar sig på pensionsfall som inträffat efter det lagen trätt i kraft. Lagen skall räknat från den dag den träder i kraft tillämpas på ansökan även på sådana förmånstagare som före dess ikraftträdande beviljats ålderspension med stöd av pensionsbestämmelser som gäller inom det kommunala pensionssystemet och vissa andra offentliga pensionssystem, men som inte ännu fått rätt till ålderspension enligt lagen om statens pensioner.

Med stöd av vad ovan anförts föreläggs Riksdagen till antagande följande lagförslag:

1.

L a g**Om ändring av 8 och 10 §§ lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66) 8 §:n 1 mom. och 10 § 2 mom., sådana de lyder, 8 § 1 mom. i lag av den 10 december 1971 (851/71) och 10 § 2 mom. i lag av den 9 maj 1986 (333/86), samt

fogas till 8 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 10 december 1971, lag av den 18 juli 1975 (568/75) och lag av den 27 november 1981 (809/81), ett nytt 5 mom., varvid gällande 5 mom. blir 6 mom., som följer:

8 §

Förutsättning för erhållande av ålderspension är, att förmånstagaren innehar en pensionstid av minst en månad, att han uppnått pensionsåldern och att anställningen upphört. Förutsättning för erhållande av ålderspension vid en pensionsålder som är lägre än 65 år är dock dessutom att förmånstagaren under de 6 månader som omedelbart föregick anställningens upphörande varit i oavbruten fortgående anställning och att han under de 5 år som omedelbart föregick anställningens upphörande förvärvat en pensionstid av sammanlagt minst 3 år. Vid beräkningen av de i detta moment nämnda tiderna av 6 månader och 3 år beaktas även tjänstgöringstid som enligt föreskrifter i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/64), folkpensionsanstaltens pensionsreglemente eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten, pensionsstadgan för Postbankens pensionsanstalt eller pensionsstadgan för Finlands Bank skall räknas som pensionstid.

Har förmånstagare som har förvärvat en pensionstid av minst en månad erhållit med stöd av föreskrifter som avses i 1 mom. beviljad ålderspension, har han då anställningen upphört rätt även till ålderspension enligt denna lag oberoende av om han uppfyller de övriga i 1 mom. stadgade villkoren för erhållande av ålderspension.

10 §

I fråga om envar anställning utgör pensionens belopp för varje till pensionstiden hänförlig hel månad 11/60 procent av den pensionsgrundande lönen,

a) om förmånstagaren under de närmaste 6 månaderna före anställningens upphörande har varit anställd utan avbrott och vid anställningens upphörande uppnått den för tjänsten eller arbetet stadgade pensionsåldern samt om han under de närmaste 5 åren före uppnåendet av denna ålder eller anställningens upphörande förvärvat en pensionstid på sammanlagt minst 3 år, varvid även sådan tidigare tjänstgöringstid som räknas som pensionstid för pension enligt föreskrifter som avses i 8 § 1 mom. beaktas vid beräkningen av ovan nämnda tider av 6 månader och 3 år;

b) om invalid- eller arbetslöshetspension beviljas med tillämpning av 5 § 2 mom. eller ålderspension med tillämpning av 8 § 3 eller 4 mom.; eller

c) om förmånstagaren med stöd av föreskrifter som avses i 8 § 1 mom. har beviljats sådan ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension vars belopp har uträknats med tillämpning av föreskrifter som motsvarar detta moment.

Denna lag träder i kraft den 198 .

Denna lag tillämpas på pension som grundar sig på pensionsfall som inträffat under den tid lagen varit i kraft.

Förmånstagare som erhållit med stöd av föreskrifter som avses i 8 § 1 mom. beviljad ålderspension som börjat löpa innan denna lag trätt i kraft, men som inte ännu har rätt till ålderspension enligt lagen om statens pensioner, har rätt att på ansökan erhålla ålderspension enligt lagen om statens pensioner i enlighet med vad som stadgas i 10 § 2 mom. räknat från den dag denna lag träder i kraft.

2.

Lag

om upphävande av 2 § lagen om reglering i vissa fall av personalens ställning vid sjukvårdsanstalter

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs 2 § lagen den 30 december 1966 om reglering i vissa fall av personalens ställning vid sjukvårdsanstalter (777/66).

vid statlig sjukvårdsanstalt till anställning hos kommun eller kommunalförbund har skett innan denna lag trätt i kraft.

Den i 1 mom. nämnda paragrafen tillämpas likväl i de fall då i den i 1 mom. nämnda lagen avsedd förflyttning av person som varit anställd

2 §

Denna lag träder i kraft den 198 .

3.

Lag

om upphävande av 3 och 4 §§ lagen om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs 3 och 4 §§ lagen den 19 december 1975 om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (988/75).

avsedd förflyttning av person som varit anställd vid privat statsunderstödd institution till anställning hos kommun eller kommunalförbund har skett innan denna lag trätt i kraft.

De i 1 mom. nämnda paragraferna tillämpas likväl i de fall då i den i 1 mom. nämnda lagen

2 §

Denna lag träder i kraft den 198 .

4.

Lag

om upphävande av 2 § lagen om reglering av personalens ställning vid statlig vårdanstalt då skötseln av anstaltens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs 2 § lagen den 31 december 1975 om reglering av personalens ställning vid statlig vårdanstalt då skötseln av anstaltens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (1060/75).

avsedd förflyttning av person som varit anställd vid statlig vårdanstalt till anställning hos kommun eller kommunalförbund har skett innan denna lag trätt i kraft.

Den i 1 mom. nämnda paragrafen tillämpas likväl i de fall då i den i 1 mom. nämnda lagen

2 §

Denna lag träder i kraft den 198 .

5.

L a g

om upphävande av 3 § lagen om reglering av personalens ställning vid folkhälsoinstitutets regionalinstitut då skötseln av dess uppgifter övertas av kommun eller kommunalförbund

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs 3 § lagen den 29 december 1983 om reglering av personalens ställning vid folkhälsoinstitutets regionalinstitut då skötseln av dess uppgifter övertas av kommun eller kommunalförbund (1142/83).

Den i 1 mom. nämnda paragrafen tillämpas likväl i de fall då i den i 1 mom. nämnda lagen

avsedd förflyttning av person som varit anställd vid regionalinstitut till anställning hos kommun eller kommunalförbund har skett innan denna lag trätt i kraft.

2 §

Denna lag träder i kraft den 198 .

Helsingfors den 13 juni 1986

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Pekka Vennamo*

1.

Lag**Om ändring av 8 och 10 §§ lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66) 8 § 1 mom. och 10 § 2 mom., sådana de lyder, 8 § 1 mom. 1 lag av den 10 december 1971 (851/71) och 10 § 2 mom. i lag av den 9 maj 1986 (333/86), samt
fogas till 8 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 10 december 1971, lag av den 18 juli 1975 (568/75) och lag av den 27 november 1981 (809/81), ett nytt 5 mom., varvid gällande 5 mom. blir 6 mom., som följer:

Gällande lag

8 §

Förutsättning för erhållande av ålderspension är, att förmånstagaren innehar en pensionstid av minst en månad, att han uppnått pensionsåldern och att anställningen upphört.

Förslag

8 §

Förutsättning för erhållande av ålderspension är, att förmånstagaren innehar en pensionstid av minst en månad, att han uppnått pensionsåldern och att anställningen upphört. *Förutsättning för erhållande av ålderspension vid en pensionsålder som är lägre än 65 år är dock dessutom att förmånstagaren under de 6 månader som omedelbart föregick anställningens upphörande varit i oavbrutet fortgående anställning och att han under de 5 år som omedelbart föregick anställningens upphörande förvärvat en pensionstid av sammanlagt minst 3 år. Vid beräkningen av de i detta moment nämnda tiderna av 6 månader och 3 år beaktas även tjänstgöringstid som enligt föreskrifter i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/64), folkpensionsanstaltens pensionsreglemente eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten, pensionsstadgan för Postbankens pensionsanstalt eller pensionsstadgan för Finlands Bank skall räknas som pensionstid.*

 Har förmånstagare som har förvärvat en pensionstid av minst en månad erhållit med stöd av föreskrifter som avses i 1 mom. beviljad ålderspension, har han då anställningen upphört rätt även till ålderspension enligt denna lag oberoende av om han uppfyller de övriga i 1 mom. stadgade villkoren för erhållande av ålderspension.

Gällande lag

Förslag

10 §

10 §

I fråga om envar anställning utgör pensionens belopp för varje till pensionstiden hänförlig hel månad 11/60 procent av den pensionsgrundande lönen,

a) om förmånstagaren under de närmaste 6 månaderna före anställningens upphörande har varit anställd utan avbrott och vid anställningens upphörande uppnått den för tjänsten eller arbetet stadgade pensionsåldern samt om han under de närmaste 5 åren före uppnåendet av denna ålder eller anställningens upphörande förvärvat en pensionstid på sammanlagt minst 3 år; eller

b) om invalid- eller arbetslöshetspension beviljas med tillämpning av 5 § 2 mom. eller ålderspension med tillämpning av 8 § 3 eller 4 mom.

I fråga om envar anställning utgör pensionens belopp för varje till pensionstiden hänförlig hel månad 11/60 procent av den pensionsgrundande lönen,

a) om förmånstagaren under de närmaste 6 månaderna före anställningens upphörande har varit anställd utan avbrott och vid anställningens upphörande uppnått den för tjänsten eller arbetet stadgade pensionsåldern samt om han under de närmaste 5 åren före uppnåendet av denna ålder eller anställningens upphörande förvärvat en pensionstid på sammanlagt minst 3 år, varvid även sådan tidigare tjänstgöringstid som räknas som pensionstid för pension enligt föreskrifter som avses i 8 § 1 mom. beaktas vid beräkningen av ovan nämnda tider av 6 månader och 3 år;

b) om invalid- eller arbetslöshetspension beviljas med tillämpning av 5 § 2 mom. eller ålderspension med tillämpning av 8 § 3 eller 4 mom.; eller

c) om förmånstagaren med stöd av föreskrifter som avses i 8 § 1 mom. har beviljats sådan ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension vars belopp har uträknats med tillämpning av föreskrifter som motsvarar detta moment.

Denna lag träder i kraft den
198 .

Denna lag tillämpas på pension som grundar sig på pensionsfall som inträffat under den tid lagen varit i kraft.

Förmånstagare som erhållit med stöd av föreskrifter som avses i 8 § 1 mom. beviljad ålderspension som börjat löpa innan denna lag trätt i kraft, men som inte ännu har rätt till ålderspension enligt lagen om statens pensioner, har rätt att på ansökan erhålla ålderspension enligt lagen om statens pensioner i enlighet med vad som stadgas i 10 § 2 mom. räknat från den dag denna lag träder i kraft.